

Snabbkonstens pionjär Resenär i liv och dikt

Den upphaussade Paladino kan nog mogna med tiden

Hans Viksten flyger jorden runt igen på Galerie Ahlner

KONST

Galleri Lars Bohman: Mimmo Paladino

● Var är den snö som föll i fjol? Av det tidiga 80-talets upphaussade tyska och italienska konstnärer har ytterligt få förblivit konstnärligt intressanta tio år senare. Det är som om de tillhörde en Instant-kultur: Instant painting, instant myths, instant success, allt lika smakrikt som Instant coffee.

En av dessa upphaussade konstnärer var *Mimmo Paladino*. Han och hans arbete blev föremål för en panegyrik som snabbt och ohämmat gjorde honom till en ung autodidakt från den lilla byn utanför Neapel med en närmast magisk och mirakulös direkt förbindelse, inte bara med sitt eget omedvetna, utan med allt vilt, arkaiskt och dunkelt, från afrikanska grottmålningar till medeltida ockultism. Den romantiska konstuppfattningen och konstnärsrollen putsades upp till guldskalvsglans. Hela denna vaga exotism var gynnsam för affärerna – och konstnärerna hölls också noggrant medvetna om att en hög och jämn produktion tillhörde förutsättningarna.

NÅGRA, SOM Sandro Chia och Julian Schabel, föll mycket snabbt för den mondanitet som den schizofrena situationen gjorde närmast oundviklig. Andra föll ifrån därför att de inte klarade av att uppfylla något eller några av produktionsvillkoren. Snabbkulturens sätt att driva fram konstnärer tog ingen hänsyn till den oftast mycket långsamt mognande tid som kanske är en av de viktigaste förutsättningarna för inte minst det romantisk-mytiska konstnärskapet. Därför är det extra intressant att se nu, efter haussen, Mimmo Paladinos utställning på *Galleri Lars Bohman*.

Paladino har i flera intervjuer bejakat synen på hans konstnärskap som högrofantiskt och symbolistiskt. Han

hänvisar till den rena intuitionen. I förhållande till sitt måleri uppfattar han sig som en krigare, och han jämför sina färdiga arbeten med krigsfanor och palissader. Tyvärr har också hans måleri under senare år visat lika många livstecken som slagfältet efter en framgångsrikt genomförd batalj.

MEN PALADINO HAR också talat om rummet som icke-determinerat, och då hänvisat till bildrummet som en allt omspannande verklighet oberoende av tid, omständigheter och plats. Dröm och vaknhet, döda och levande, djur och människor är för Paladino tillfälliga kategorier i en grundläggande verklighetsflödande energifält och konstnärens uppgift är att via den förmodat ostörda kedjan själ-hjärna-öga-hand-bild bli ett membran, ett filter, en präst, en energiomvandlare.

Inte reformator men transformator. Detta visionära förhållningssätt länkar naturligtvis Paladino till alla de romantiska storheterna, de som förutsatts ha direkt kontakt med Varat: mystiker, dårar, barn, vildar, särlingar. Dessa

Det Andras, eller Hemlighetens förvaltare har hyllats av alla romantiska strömningar under 1900-talet

GALLERI LARS BOHMAN har valt att visa ett femtiotal teckningar av Paladino, alla från 1990, samt en skulptur. Det är ett mycket klokt val. För det är i teckningarna som Paladino lägger krigarsarsenalen åt sidan, och lyhört och sensitivt registrerar de bilder hans konstnärliga metod och övertygelse ger honom. Dessa märkliga, hemlighetsfulla bilder av metamorfoser och transformationer i Paladinos gränslösa "verklighet" upplevs inte alls som tillrättalagda. Tvärtom visar de en förbluffande äkthet och integritet. På ett helt annat sätt än i Paladinos måleri och skulpturer sammanfaller här intention och verk. Just i det anspråkslösa formatet förlöses gränslösheten.

Paladinos teckningar visar ett fullödigt och imponerande konstnärskap som borde äga möjligheter att också långsamt utvecklas och mogna fjärran från de snabbt växlande trenderna.

GERTRUD SANDQVIST

KONST

Galerie Ahlner: Hans Viksten

● *Hans Viksten* är borta sedan några år, men kvar är hans poem och bilder – en kvarlåtenskap som jag tror kommer att behålla sin plats som något absolut unikt och egenartat i svenskt kulturliv.

Bild och dikt kompletterar och överlappar varandra, ord och linje är som sammanflätade i samma metaforiska språk, där hans överdådiga fantasi oavbrutet bjuder på det överraskande och otroliga.

Hela sitt skapande liv uppträdde han som ett slags förvandlingskonstnär iförd de mest skiftande skepnader, helt i linje med hans poetiserande syn på tillvaron. Verkligheten var för honom ett sken, som man till nöds kunde gripa i ett ögonblicks livsberusning.

Men mer fascinerande var det för honom att genombräda den synbara verklighetens yta, knyta upp sig på någon detalj, sedan brodera vidare i de mest absurt otyglade vindlingar, men, som alltid, med avsikt att hitta något för våra blickar fördolt, detta något som endast den sanne poeten kan finna.

EN OERHÖRD, med åren allt tilltagande rastlöshet och livsvilja, drev honom framåt, svek honom inte ens under hans svåra cancersjukdom, fick honom i stället att hektiskt teckna och skriva ända in i det sista.

Något man kan läsa om och begrunda i hans "Livsbok" – ett mänskligt, djupt gripande dokument om förtröstan och ljus resignation inför ett oundvikligt slut. "Den dag ödet vrider om och stänger kranen – det kan jag inte ens tänka på. Jag tror att då kommer själva mörkret att explodera. Och sen skapar man igen i ett nytt ljus."

Hans Vikstens akvarell "Rymdfantasi".

I DET LILLA formatet får man hos *Ahlner* en erinran om hans mångsidighet och storhet. Det rastlösa draget hos Viksten inrymde också en osedvanlig lust för resor, när och fjärran.

Det är fragment av dessa resor som nu visas i form av målningar, teckningar, akvareller och litografier. Hela tiden febrilt tecknande, målade, skrivande när han och hustrun Desy flyger jorden runt, får kännning av B-52:ornas bombregn över Hanoi.

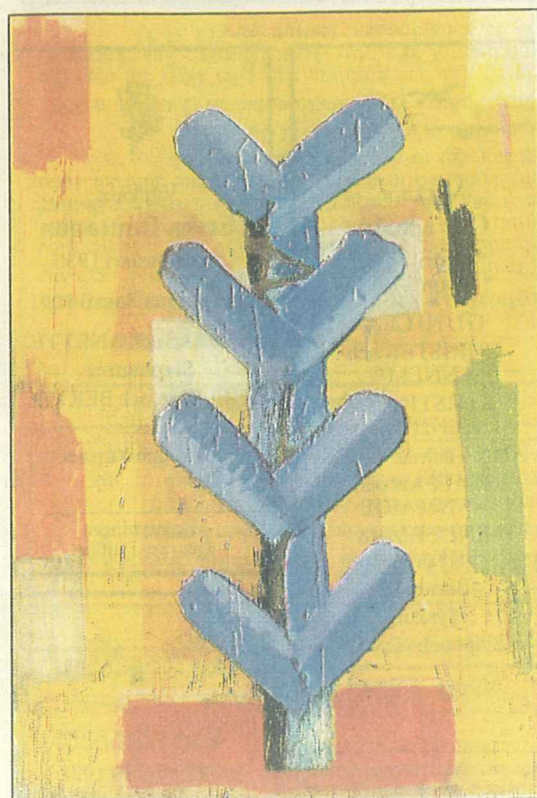
De upplever världsmetropolerna, åker på safari i Kenya – resultatet: en minnesvärd utställning på Konstakademien 1986: Skönast är kanske den renlinjiga sviten från Kreta – konturen löper i elegant beskrivande rytmer över en uråldrig kulturs myt och magi.

Tillbaka till jorden igen som det svävande, oskiljaktiga paret efter besök i den inre och yttre rymden. Hans sirliga, krumeluriga kalligrafi beskriver gärna drastiskt, humoristiskt vardagsresandets besvär och äventyr, men höjer sig plötsligt mot symboliska höjder i resonemang om liv och förgängelse.

"Haren, återfödelsens symbol, lyssnar in sina många liv. När gasellögt fångar ljuset från sitt eget livsskelett har haren slagit tärningskastet."

Sådan var Hans Viksten – en outtröttlig resenär och sökare i liv och dikt, ständigt grubblande över de stora livsfrågorna, men alltid bevarande goslynnets oräddhet och fräscha naivitet.

STIG JOHANSSON

Rolf Peschinoff: Torso-målning.

Dags igen för måleriet

Färgen viktigast för Rolf Peschinoff

KONST

Galleri Argo: Rolf Peschinoff

● På senare tid har det blivit mer och mer berättigt att tala om en måleriets renässans, också bland yngre och medelålders konstnärer. Oftast har man hittat dem på *Galleri Argo*, där nu den 42-åriga *Rolf Peschinoff* ställer ut. Han har uppmärksammat framträdanden bakom sig. Det han nu visar är ett steg framåt.

Han kallar sina målningar "Poly" och "Torso" – väl och klart artikulerade i vertikaler och horisontaler som band av färg och ljus. Vad det verkligen är fråga om hos Peschinoff är just färg. Hans bilder lever i och genom färgen. I en av polymålningarna med sina papegojliknande huvuden, placerade i serier ovanför

och bredvid varandra, blir effekten som ett glatt fladdrande flaggspele. Den kan få mig att tänka på festtyran i en av Monets berömda målningar från den franska nationaldagen.

MEN PESCHINOFF är egentligen ganska långt ifrån impressionistisk impulsivitet. Hans kolorism är i stället ytterst metodisk. Systematiskt bygger han från bakgrundens band av gult, grönt upp bilden mot en kulmination av energiskt glödande färgkoncentrationer i övervägande rött. En konstruktiv stomme mjukas upp av färgens sensuella lysster, inte minst märkbar i torsogrupperingarna med sina emblematiske vinkelsystem. Konstruktiv tanke och en friare kolorism har hos Peschinoff ingått en lyckosam och fruktbar förening.

STIG JOHANSSON

Mimmo Paladino: Teckning, 1990.